

Landskap: Skåne Upptecknat av: Knut Bengtsson
 Härad: Torna Adress: Rödde Veberöd
 Socken: Everlövs Berättat av: Anders Andersson
 Uppteckningsår: 1941. Född år omk. 1820 i Everlövs

Kosmi- el. kosmeknivar. (L. U. F. 36.)

Upphittad hästsko skulle hänga
innanför stalldörren, - skydda
djuret för tvöldom. s. 1.

Kosmeknivar. s. 1-2.

Smida ut eget på någon. s. 2-3.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 7278:1.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Knut Bengtson

Härad: Tomma

Adress: Bödde Wevelöd

Socken: Bvertöre

Berättat av: Anders Andersson

Uppteckningsår: 1941

Född år omkr. 1880 i Bvertöre.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

S. U. F. 36

"Kosme eller kosmeknivar", har ja inte hört om. S. U. F. 36
 Talas under det namnet, men kosmeknivar
 berättades det om före 1850 talet. Med den kunde
 botas sjukdommar hos häst & djur. Man kunde
 också skada med den, allt under olika
 "frolldomsord". Därför hade alla bönder en
 sypphatt i hästsko som skulle hänga innan
 för stulldören, som skulle kunna bevaka
 deras djur för frolldomen med omme.
 hammaren. Hälsken man hittade skulle
 ligga, med tån på skon, i samma
 riktning man själv gick, för då gick
 det onda bort. Låg den däremot med
 öppningen av hälsken mot håttet man gick
 emot, var det otus,

Oh skulle då inte tagas upp, utan spotta
3 gånger när man gick förbi den. Var det
en person man ville ont, kuisade med ka-
smehammaren smida ut ögonen på den
människan. För ungefär 100 år sen, bodde
här i Röddle en gumma som kallades för
Killa Bona. Anders Andersson misstänkte
henne för hon gick på natten o skummade
hans mjälls, som på sommaren stod i en sval
källa lite från husen. Han hade då yttrat
till en gränne: "Nu ska ja ta i tu med och
smida ögat ur "bonan", för hon tar allt grädd-
av mjälls på nätterna". Så en månads tid
efter höyar Killa Bona få så ont i ena ögat,
och med tiden bröts det ut, men rätt litet
utan på så stort o vitt, innan det helt
måste tagas bort. En gumma i Ylveöd, Boel
Löv, fick likadant öga, en färgare Charlain skulle
som hade ägg till henne, ha skuld till det. Men ett

ACC. N.R. M. 7278:3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

halvt sekel efter händelsen, skulle denne Karbon
sagt det han kastat saltsyra i ögonen på honom
för Boel låg utanför hans förster o lysarna.
Men i bygden betraktades Boels öga "utsmitta"
av Karlsson. Men vilka tvillformen som
användes var en hemlighet o kändes
endast av dem som kunde smi. Inte
heller har ja hört talas om hur han
manen såg ut. Det antitades kloka
när det var någon som ville skada en
människa så svårt, liksom när det
var fråga om att skydda sig för ont,
och bota det. Så också i fråga om djuren.
Mycket botades i hemmen, men ord
hoss hästar, måste kloka antitas om
inte hästskon förmådde skydda dem.